

Rekomendacje Polskiej Grupy Szpiczakowej dotyczące szczepień na COVID-19 u chorych na szpiczaka plazmocytozowego

1. Którzy chorzy na szpiczaka plazmocytozowego powinni zostać zaszczepieni?

- Dane naukowe zebrane przez hematologów i onkologów na świecie dotyczące zakażenia Covid-19 sugerują, że pacjenci ze szpiczakiem plazmocytozowym są narażeni na zwiększone ryzyko ciężkiego przebiegu infekcji i większej śmiertelności.
- Na podstawie wielu danych klinicznych wszyscy pacjenci ze szpiczakiem plazmocytozowym lub tłącą postacią choroby oraz MGUS powinni być kandydatami do szczepienia na Covid-19. Odpowiedź immunologiczna wywołana szczepionką może zmniejszyć liczbę zakażeń u chorych na szpiczaka.

2. Rodzaj rekomendowanej szczepionki

- Obecnie zatwierdzone są dwie szczepionki na bazie mRNA i obie są bezpieczne do podawania pacjentom ze szpiczakiem plazmocytozowym.

3. Odpowiedni czas podania szczepionki

- Zawsze należy zaplanować szczepienie, gdy tylko szczepionka jest dostępna.
- Wcześniejsza infekcja Covid -19 nie jest przeciwwskazaniem do podania szczepionki i nie oznacza, że szczepienie nie jest konieczne. Jeśli było aktywne zakażenie Covid-19 w ciągu ostatnich 90 dni można poczekać na szczepienie ze względu spodziewaną naturalną odpowiedź immunologiczną na zakażenie.
- Należy sprawdzić czy chory nie ma alergii na jakikolwiek składnik szczepionki
- Przed szczepieniem należy upewnić się, że pacjent nie ma neutropenii (<1000 /uL)
- Nie ma obecnie pewnych podstaw naukowych do określenia optymalnego czasu podania szczepionki u pacjentów, którzy są w trakcie chemioterapii. W zależności od sytuacji klinicznej, sugeruje się, aby dawkę szczepionki podać 2-7 dni po ostatniej dawce terapii i odczekać co najmniej 10 dni przed wznowieniem terapii. Postępowanie ponowić z drugim szczepieniem.
- Skuteczność szczepień u chorych z aktywnym szpiczakiem jest mniejsza, ale ze względu na wysokie ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19 szczepienia należy zawsze rozważyć ich wykonywanie. Decyzję o terminie szczepienia należy podejmować indywidualnie. Optymalnie powinno być wykonywane w przerwach między kolejnymi cyklami. Rytm terapii przeciwszpiczakowej w miarę możliwości powinien być zachowany.
- Stosowanie sterydów – zatrzymać podawanie sterydów podczas obu dawek szczepionki; zdecydowanie po pierwszej dawce szczepionki i najlepiej po drugiej również.

4. **Związek szczepień z procedurami przeszczepowymi i innymi terapiami komórkowymi**

- Podobnie jak z innymi szczepieniami powinno się rozważyć szczepienie po przeszczepieniu autologicznym szpiku kostnego po okresie trzech miesięcy od procedury. W przypadku szczepienia przed procedurą przeszczepową najlepiej zaplanować zakończenie szczepienia przed pobraniem komórek macierzystych.
- Trzymiesięczny okres wstrzymania szczepienia po przeszczepieniu autologicznym powinien mieć zastosowanie do wszystkich terapii komórkowych, choć w rzadkich przypadkach allogenicznego przeszczepienia należy rozważyć okres półroczny.

5. **Pacjenci w badaniach klinicznych**

- W przypadku pacjentów biorących udział w badaniach klinicznych ważne będzie przestrzeganie zalecanych w badaniu sposobów terapii.

6. **Odpowiedź immunologiczna i jej pomiar**

- Osoby pozostające w bliskim kontakcie z pacjentem powinny otrzymać szczepionkę przeciwko Covid-19, dotyczy to zarówno personelu medycznego jak również współdomowników i rodziny.
- Chociaż szczepionka jest bardzo skuteczna, rzeczywiste korzyści dla pacjentów ze szpiczakiem nie zostały jeszcze ustalone.
- Nie ma obecnie danych dotyczących skuteczności szczepionki u chorych na szpiczaka oraz jej ewentualnego wpływu na ciężkość choroby przy infekcji Covid-19.
- Ponieważ odsetek odpowiedzi na szczepionkę może być niższy niż oczekiwano u pacjentów na szpiczaka, środki ochronne są nadal bardzo ważne. Pacjenci powinni nadal nosić maski ochronne i zachowywać dystans społeczny.
- Pierwsza odpowiedź na szczepionkę u zdrowych osób jest obserwowana po 10 dniach od pierwszej dawki. Kinetyka tej odpowiedzi u chorych na szpiczaka pozostaje niejasna.
- Odpowiedź na szczepienie można mierzyć pod względem miana przeciwciał. Pomiar odpowiedzi immunologicznej powinien być skierowany przeciwko odpowiedniemu białku wypustki, a pomiar powinien zapewnić miano.
- Idealny harmonogram testów na obecność przeciwciał to ewentualnie przed pierwszym szczepieniem, a następnie 7-21 dni po drugim szczepieniu. Można rozważyć dodatkowy pomiar przed drugą dawką szczepionki. Obecnie nie ma planu dodatkowych szczepień, jeśli odpowiedź jest słaba i niewystarczająca.

**W imieniu Prezydium PGSz; Krzysztof Giannopoulos, Dominik Dytfeld,
Krzysztof Jamroziak, Artur Jurczyszyn, Lidia Usnarska-Zubkiewicz**